

دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی
گروه جغرافیا

پایان نامه

برای اخذ درجه کارشناسی ارشد
رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری

عنوان پایان نامه :

بررسی اثرات مهاجرت بر توسعهٔ شهرک‌های شهید بهشتی و شهید رجایی جیرفت

استاد راهنما :

دکتر محمد اجزاء‌شکوهی

استاد مشاور :

دکتر عزت الله مافی

نگارش :

جواد کریمی نژاد

۱۳۹۰ بهار

اظهار نامه

اینجانب جواد کریمی نژاد دانشجوی دوره‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی دانشگاه فردوسی مشهد نویسنده‌ی پایان نامه بررسی اثرات مهاجرت بر توسعه شهرک‌های شهید بهشتی و شهید رجایی شهر جیرفت، تحت راهنمایی دکتر محمد اجزاء شکوهی متعهد می‌شوم:

- تحقیقات در این پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است.
- در استفاده از نتایج پژوهش‌های محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
- مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نشده است.
- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می‌باشد و مقالات مستخرج با نام «دانشگاه فردوسی مشهد» و یا «Ferdowsi University of Mashhad» به چاپ خواهد رسید.
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی پایان نامه تأثیرگذار بوده‌اند در مقالات مستخرج از پایان نامه رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه‌ی اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده است، اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است.

جواد کریمی نژاد

۱۳۹۰/۰۲/۳۱

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه‌های رایانه‌ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده) متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می‌باشد. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود.
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی‌باشد.

تقدیم به:

پدر عزیز

,

مادر فداکار

و

برادران و خواهران عزیزم

تشکر و قدردانی

از جناب آقای دکتر محمد اجزاء شکوهی استاد ارجمند و گرامی به خاطر پذیرش و راهنمایی این رساله که همواره در طول این مدت و دوران تحصیل بنده با صبر، شکیبایی و گشاده رویی پذیرای بنده بودند، بی نهایت سپاسگزارم.

از جناب آقای دکتر عزت الله مافی بعنوان استاد مشاورم که باراهمنایها و مساعدت بی دریغ زحمات زیادی را در تهیه این رساله داشته اند، صمیمانه تشکر و قدردانی می کنم.
از اساتید ارجمندم: جناب آقای دکتر محمد رحیم رهنما، آقای دکتر براتعلی خاکپور و آقای دکتر محمد قاسمی خوزانی که در راهنمایی اینجانب از هیچ مساعدتی دریغ نورزیدند، سپاس فراوان دارم.

از اساتید بزرگوار گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی مشهد کمال تشکر و قدردانی را دارم.
از همکاری آقایان: مجید و امیر کریمی نژاد، منصور نعمتی، یاسر قاسمی، وحید جعفری، مجتبی روستا، محسن رضوی، مرتضی غلام زاده، صالح سنجری، وحید رئیسی و حمید بدويی بی نهایت سپاسگزارم.

در پایان از آقایان: مهندس حسین مرادکریمی (مدیریت منابع طبیعی)، کوچکعلی کمالی (از اعضای شورای شهر)، مهندس محمود معناصری (شهردار سابق جیرفت)، مهندس مختاری (شهردار فعلی شهر)، آقای مهندس علیاری (مسئول واحد ساختمانی شهرداری) و مهندس اسلام گیلانی (کارشناس طرحهای اداره مسکن و شهر سازی) که در این مدت صمیمانه با بنده همکاری کردند قدردانی می کنم.

بسمه تعالیٰ

مشخصات رساله/پایان نامه تحصیلی دانشجویان

دانشگاه فردوسی مشهد

عنوان رساله/پایان نامه: بررسی اثرات مهاجرت بر توسعه شهرک های شهید بهشتی و شهید رجایی شهر جیرفت

امروزه با توجه به رشد شهرنشینی و افزایش جمعیت شهرها، شهرها با مشکلات و معضلات بیشماری روبرو هستند که از مهمترین آنها می توان به گسترش کالبدی شهرها، حاشیه نشینی، آلودگیهای زیست محیطی، از بین رفتن زمینهای کشاورزی و ناهنجاریهای اجتماعی اشاره کرد. در تحقیق پیش رو سعی شده است اثرات پدیده مهاجرت بر توسعه کالبدی شهر جیرفت بطور اعم و بطور خاص شهرک های شهید بهشتی و شهید رجایی شهر جیرفت بررسی شود. در این تحقیق با استفاده از مدل آنتropی شانون برای تجزیه و تحلیل و تعیین مقدار پدیده رشد بی قواره شهری استفاده شده است که رشد پراکنده توسعه فیزیکی شهر جیرفت را نشان می دهد. و از مدل های ضریب مکانی، مدل فزاینده اشتغال و جمعیت و مدل بازارکار برای شناسایی وضعیت اقتصادی و نیروی کار شهر استفاده شده است که مدل بازار کار نشان داد که شهر جیرفت در تمامی دهه ها مهاجر پذیر بوده است. همچنین برای تحلیل اثرات مهاجرت بر توسعه شهرک های مورد نظر از کار میدانی و پرسشنامه استفاده شده است که نتایج زیر حاصل شده است: اکثر مهاجران دارای منشاء روستایی بوده اند و دلیل اصلی مهاجرت به شهر جیرفت و شهرک های مورد نظر جستجوی شغل و کسب درآمد بیشتر بوده است. در مجموع می توان گفت که اکثریت مهاجرین از وضعیت زندگی خود نسبت به قبل از مهاجرت رضایت کافی دارند. بطوريکه ۶۲/۹۳ درصد از ساکنان دو شهرک میزان رضایت خود را بسیار زیاد و ۴۷/۲۴ درصد میزان رضایت خود را زیاد اعلام کردند. هر چند که آنها مشکلات جدی در محل زندگی خود از قبیل بحث زباله، نامنی، آسفالت و روشنایی معابر دارند. حدود ۶۴/۳۳ درصد ساکنان میزان دسترسی خود را به تسهیلات شهری بسیار خوب ذکر کرده اند. و در پایان هم ۹۹ درصد از ساکنان این دو شهرک رضایت کلی خود را از زندگی در این دو شهرک اعلام داشته اند که این موضوع نشان دهنده توسعه با برنامه شهرک های مذکور می باشد.

امضای استاد راهنمای:	ها: کلید واژه
تاریخ:	مهاجرت، توسعه فیزیکی، جیرفت، شهرک های شهید بهشتی و شهید رجایی

فهرست مطالب

۱۴ مقدمه

فصل اول: کلیات تحقیق

۱۶	۱- ابیان مسئله
۱۸	۲- ضرورت و اهمیت تحقیق
۲۰	۳- اهداف تحقیق
۲۰	۴- سوالات تحقیق
۲۰	۵- فرضیات تحقیق
۲۱	۶- پیشینهٔ تحقیق
۲۵	۷- مدل مفهومی تحقیق
۲۶	۸- روش تحقیق
۲۷	۹- جامعه آماری
۲۸	۱۰- تجزیه و تحلیل اطلاعات
۲۸	۱۱- مراحل تحقیق
۲۹	۱۲- کاربردهای تحقیق و استفاده کننده گان از نتیجهٔ پایان نامه
۲۹	۱۳- مسایل و مشکلات تحقیق

فصل دوم: مفاهیم و مبانی نظری تحقیق

۳۲	مقدمه
۳۲	۱- تعاریف و مفاهیم تحقیق
۳۲	۱-۲-۱ شهر
۳۳	۱-۲-۲ توسعه شهر
۳۳	۱-۲-۳ رشد شهری
۳۴	۱-۲-۴ توسعه کالبدی
۳۴	۱-۲-۵ مفهوم کالبد و کالبد شهر
۳۴	۱-۲-۶ مهاجرت
۳۵	۲- مبانی نظری تحقیق

۳۵	۲-۲-۱ مبانی نظری توسعه فیزیکی شهر
۳۵	۲-۲-۱-۱ الگوهای پیدایش شهرها
۳۶	۲-۲-۱-۲ الگوی گسترش منفصل شهرها
۳۷	۲-۲-۱-۳ رابطه مدیریت شهری، برنامه ریزی شهری و گسترش کالبدی
۳۷	۲-۲-۱-۴ مسائل و آسیبهای رابطه مدیریت شهری و گسترش کالبدی
۳۹	۲-۲-۱-۵ کاربری اراضی شهری و توسعه کالبدی
۴۰	۲-۲-۱-۶ مراحل توسعه شهر
۴۱	۲-۲-۱-۷ رشد شهرها
۴۲	۲-۲-۱-۸ عوامل مؤثر در توسعه فیزیکی شهرها
۴۲	۲-۲-۱-۸-۱ عوامل طبیعی و توسعه شهر
۴۳	۲-۲-۱-۸-۲ عوامل اقتصادی و توسعه شهر
۴۳	۲-۲-۱-۸-۳ عوامل اجتماعی و توسعه شهر
۴۵	۲-۲-۱-۸-۴ عوامل سیاسی و نقش دولتها در توسعه شهر
۴۷	۲-۲-۱-۹-۱ محدودیتهای فیزیکی شهرهای کشور
۴۷	۲-۲-۱-۹-۲ محدودیتهای طبیعی
۴۸	۲-۲-۱-۹-۳ محدودیتهای ناشی از عوامل اجتماعی
۴۸	۲-۲-۱-۹-۴ محدودیتهای ناشی از عوامل فنی
۴۹	۲-۲-۱-۹-۵ محدودیتهای ناشی از عوامل اداری و سیاسی
۴۹	۲-۲-۱-۱۰-۱ تجربه کنترل گسترش کالبدی در دیگر کشورها
۵۰	۲-۲-۱-۱۰-۲ عربستان
۵۰	۲-۲-۱-۱۰-۲ آمریکا
۵۰	۲-۲-۲ مبانی نظری مربوط به مهاجرت
۵۱	۲-۲-۲-۱ نظریه کارکردگرایی
۵۲	۲-۲-۲-۲ نظریه وابستگی
۵۶	۲-۲-۲-۳ نظریه جذب و دفع (تفاوتها)

۵۶	۲-۲-۳-۱ نظریه قوانین مهاجم راونشتاین
۵۷	۲-۲-۳-۲ نظریه عوامل میانی مهاجرت اورت اس. لی
۵۹	۲-۲-۴ نظریه اقتصادی مهاجرت مایکل تودارو
۶۱	۲-۲-۵ عوامل موثر بر مهاجرت روستا- شهری
۶۱	۲-۲-۵-۱ مهمترین عوامل مربوط به مناطق مهاجرت فرست (روستا)
۶۱	۲-۲-۵-۱-۱ عوامل اقتصادی
۶۲	۲-۲-۵-۱-۲ عوامل اجتماعی و فرهنگی
۶۳	۲-۲-۵-۱-۳ عوامل طبیعی و جغرافیایی
۶۳	۲-۲-۵-۱-۴ عوامل سیاسی - نظامی
۶۳	۲-۲-۵-۲ عوامل مربوط به مناطق مهاجرپذیر (شهر)
۶۳	۲-۲-۵-۲-۱ عوامل اقتصادی
۶۴	۲-۲-۵-۲-۲ عوامل اجتماعی - فرهنگی
۶۴	۲-۲-۶ پیامدهای مهاجرت از دیدگاه اندیشمندان داخلی و خارجی:
۶۴	۲-۲-۶-۱ پیامد های مهاجرت از نظر کلیس
۶۴	۲-۲-۶-۱-۱ پیامدهای مهاجرت برای مهاجر
۶۴	۲-۲-۶-۱-۲ پیامدهای مهاجرت از روستا به شهر
۶۵	۲-۲-۶-۲ پیامدهای مهاجرت از نظر پیته
۶۶	۲-۲-۶-۳ پیامدهای مهاجرت از نظر فنیلی
۶۶	۲-۲-۶-۳-۱ تأثیر مهاجرت بر مقصد های شهری
۶۷	۲-۲-۶-۴ پیامدهای مهاجرت از نظرخانم اعتماد
۶۷	۲-۲-۶-۳-۲ تأثیر مهاجرت بر توسعه ملی
۶۷	۲-۲-۶-۵ پیامدهای مهاجرت از نظر تقوی
۶۷	۲-۲-۶-۵-۱ آثار مهاجرت نسبت به مبداء
۶۷	۲-۲-۶-۵-۲ آثار مهاجرت نسبت به مقصد شهرها
۶۸	۲-۲-۶-۵-۳ آثار مهاجرت نسبت به کل کشور
۶۸	۲-۲-۶-۶ پیامدهای مهاجرت از نظر زنجانی
۶۸	۲-۲-۶-۶-۱ افزایش یا کاهش تعداد جمعیت
۶۸	۲-۲-۶-۶-۲ تغییر ترکیب جمعیت

۶۹ ۲-۲-۶-۶-۳ تسریع رشد جمعیت شهری و تخفیف رشد جمعیت روستایی
۶۹ ۴-۶-۶-۲-۲-۲ تنوع فرهنگی و انتقال تجربیات و نوع آوریها
۶۹ ۵-۶-۶-۲-۲-۲ پیامدهای اقتصادی و اجتماعی مهاجرتها
۷۰ ۳-۲-۲-۲-۲ روند مهاجرت در ایران:
۷۰ ۱-۳-۲-۲-۲ روند مهاجرت از ۱۳۰۰ تا اصلاحات ارضی (۱۳۴۰)
۷۴ ۲-۲-۳-۲-۲ روند مهاجرت از ۱۳۴۰ تا انقلاب اسلامی (۱۳۵۷)
۷۷ ۳-۲-۲-۳-۲-۲ روند مهاجرت از ۱۳۵۷ به بعد
۷۹ ۴-۲-۲ نتیجه گیری

فصل سوم: معرفی شهر مورد مطالعه

۸۱ مقدمه
۸۱ ۳-۱-۲ ویژگی های طبیعی و عوامل محیطی
۸۱ ۱-۳-۱ موقعیت جغرافیائی شهرستان جیرفت
۸۵ ۱-۳-۲ موقعیت جغرافیائی شهر جیرفت
۸۷ ۱-۳-۳ زمین شناسی شهر جیرفت
۸۸ ۱-۳-۴ ناهمواری
۸۸ ۱-۳-۵ ویژگی های اقلیمی
۸۹ ۱-۳-۶ رطوبت
۸۹ ۱-۳-۷ بارش
۸۹ ۱-۳-۸ درجه حرارت
۸۹ ۱-۳-۹ باد
۹۰ ۱-۳-۱۰ منابع آبی
۹۰ ۱-۳-۱۰-۱ منابع آب سطحی
۹۰ ۱-۳-۱۰-۲ منابع آب زیرزمینی
۹۱ ۱-۳-۱۱ پوشش گیاهی
۹۱ ۲-۳-۲ ویژگی های انسانی شهر جیرفت
۹۲ ۱-۲-۳ بررسی وضعیت جمعیتی شهرستان جیرفت
۹۲ ۲-۳-۲ توزیع جمعیت در نقاط شهری و روستایی

۹۴	۲-۳-۳ تراکم جمعیت در شهرستان جیرفت
۹۶	۴-۲-۳-۴ بررسی وضعیت جمعیتی شهر جیرفت
۹۷	۵-۲-۳-۵ ترکیب سنی و جنسی جمعیت
۹۹	۶-۲-۳-۶ بعد خانوار
۱۰۰	۷-۲-۳-۷ سواد
۱۰۰	۸-۲-۳-۸ بررسی تحرکات مکانی جمعیت در شهر جیرفت
۱۰۱	۳-۳ بررسی ویژگی های اقتصادی شهر جیرفت
۱۰۲	۱-۳-۳-۱ بررسی وضعیت اشتغال در شهرستان جیرفت
۱۰۳	۲-۳-۳-۲ بررسی وضعیت اشتغال شهر جیرفت
۱۰۵	۳-۴ خصوصیات کالبدی شهر
۱۰۶	۱-۴-۳-۱ بافت‌های موجود در شهر
۱۰۷	۲-۴-۳-۲ نواحی و محلات شهر جیرفت
۱۱۰	۳-۴-۳-۳ بررسی کاربری اراضی
۱۱۰	۱-۴-۳-۳-۱ تراکم ناچالص شهری
۱۱۱	۲-۴-۳-۳-۲ محاسبات سطوح و نحوه اختصاص اراضی به عملکردهای شهر
۱۱۲	۳-۴-۳-۳-۳ کاربری مسکونی
۱۱۲	۴-۴-۳-۳-۴ کاربری تجاری
۱۱۲	۵-۴-۳-۳-۵ کاربری بهداشتی - درمانی
۱۱۲	۶-۴-۳-۳-۶ کاربری مذهبی و فرهنگی
۱۱۳	۷-۴-۳-۳-۷ کاربری آموزشی
۱۱۳	۸-۴-۳-۳-۸ کاربری فضای سبز
۱۱۳	۹-۴-۳-۳-۹ کاربری ورزشی
۱۱۳	۱-۵-۳ نتیجه گیری

فصل چهارم: بررسی عوامل موثر بر توسعه کالبدی شهر جیرفت

۱۱۷	مقدمه
۱۱۷	۱-۴ تاریخچه و پیشینه تاریخی شهر جیرفت
۱۱۷	۱-۴-۱ تاریخچه جیرفت

۱-۴-۲ نگاهی کلی به جیرفت در عرصه تاریخ.....	۱۱۸
۱-۴-۳ ۱- ضرورت پیدایش شهر باستانی جیرفت.....	۱۱۹
۱-۴-۴ ۱- وجه تسمیه و نامهای جیرفت.....	۱۱۹
۱-۴-۵ ۱- عوامل پیشرفت جیرفت در زمانهای گذشته.....	۱۲۰
۱-۴-۶ ۱- عوامل کلی وجودی شهر جیرفت.....	۱۲۰
۱-۴-۷ ۱- آثار تاریخی جیرفت.....	۱۲۰
۲- چگونگی توسعه و روند رشد شهر جیرفت.....	۱۲۱
۳- بررسی توسعه فیزیکی شهر با مدل آنتروپی شانون.....	۱۲۲
۴- بررسی عوامل موثر در توسعه فیزیکی جیرفت.....	۱۲۴
۱-۴-۱ ۱- موقعیت	۱۲۴
۱-۴-۲ ۱- عوامل اجتماعی	۱۲۴
۱-۴-۳ ۱- عوامل اقتصادی.....	۱۲۵
۱-۴-۳-۱ ۱- مدل ضریب مکانی	۱۲۵
۱-۴-۳-۲ ۱- مدل فزاینده اشتغال و جمعیت	۱۲۶
۱-۴-۳-۳ ۱- مدل بازار کار.....	۱۲۸
۱-۴-۳-۳-۱ ۱- معرفی متغیرها برای انجام محاسبات.....	۱۲۸
۱-۴-۳-۳-۲ ۱- محاسبات بازارکار دهه ۱۳۵۵-۸۵	۱۳۱
۱-۴-۳-۳-۳ ۱- بازار کار و مهاجرت	۱۳۱
۱-۴-۳-۳-۴ ۱- عوامل اداری و سیاسی	۱۳۲
۱-۴-۴ ۱- مسائل و مشکلات توسعه شهری جیرفت.....	۱۳۲
۱-۴-۴-۱ ۱- امکانات و محدودیتهای توسعه شهری جیرفت	۱۳۳
۱-۴-۴-۲ ۱- محدودیت های توسعه شهر جیرفت:	۱۳۳
۱-۴-۴-۳ ۱- امکانات توسعه شهر جیرفت	۱۳۳
۱-۴-۴-۴ ۱- مدیریت شهری در جیرفت.....	۱۳۳
۱-۴-۴-۵ ۱- الگوی مدیریت شهری متفرق در جیرفت	۱۳۴
۱-۴-۴-۶ ۱- دیدگاه شهروندان نسبت به عملکرد مدیریت شهری جیرفت	۱۳۵
۱-۴-۴-۷ ۱- دیدگاه کارشناسان و مسئولان عملکرد مدیریت شهری جیرفت	۱۳۵
۱-۴-۱۰ نتیجه گیری	۱۳۷

فصل پنجم: یافته های تحقیق

۱۴۰	مقدمه
۱۴۰	۱-۵ محدوده مورد مطالعه
۱۴۱	۱-۵-۱ موقعیت محدوده مورد مطالعه
۱۴۲	۲-۵ بررسی شاخص های اجتماعی و اقتصادی شهرک های شهید بهشتی و شهید رجایی شهر جیرفت
۱۴۲	۲-۵-۱ سن سرپرست خانوار
۱۴۳	۲-۵-۲ محل تولد سرپرست خانوار
۱۴۴	۲-۵-۳ وضعیت سواد
۱۴۵	۲-۵-۴ بعد خانوار
۱۴۶	۲-۵-۵ وضعیت شغلی
۱۴۷	۲-۵-۶ نوع شغل
۱۴۷	۲-۵-۷ محل اشتغال
۱۴۸	۲-۵-۸ نوع مهاجرت
۱۴۸	۲-۵-۹ زمان مهاجرت
۱۴۹	۲-۵-۱۰ هدف مهاجرت
۱۵۰	۲-۵-۱۱ مکان مهاجرتی
۱۵۱	۲-۵-۱۲ علل انتخاب محل برای زندگی
۱۵۲	۲-۵-۱۳ میزان درآمد
۱۵۳	۲-۵-۱۴ سنجش وضعیت اقتصادی
۱۵۴	۲-۵-۱۵ میزان رضایتمندی از زندگی
۱۵۵	۲-۵-۱۶ آسیب شناسی اجتماعی ، اقتصادی و زیست محیطی
۱۵۵	۲-۵-۱۶-۱ مشکلات زیست محیطی
۱۵۶	۲-۵-۱۶-۲ مشکلات فرهنگی و اجتماعی
۱۵۶	۲-۵-۱۶-۳ مشکلات اقتصادی
۱۵۶	۳-۵ شناخت ویژگی های کالبدی محدوده های مورد مطالعه
۱۵۶	۳-۵-۱ وسعت واحد مسکونی
۱۵۷	۳-۵-۲ تعداد اتاق

۱۵۷	۳-۵-۳ تعداد طبقات ساختمانی.....
۱۵۸	۴-۳-۵ عمر ساختمان.....
۱۵۹	۳-۵-۵ وضعیت مالکیت اراضی
۱۶۰	۳-۵-۶ پروانه ساخت و ساز.....
۱۶۰	۳-۵-۷ علل گسترش شهرک های شهید رجایی و بهشتی.....
۱۶۰	۳-۵-۸ خدمات و تسهیلات.....
۱۶۱	۳-۵-۹ راهکارها جهت بهبود وضعیت محله
۱۶۲	۳-۵-۱۰ مهمترین خطرات محله.....
۱۶۳	۳-۵-۱۱ میزان دسترسی به تسهیلات شهری در شهرک های شهید رجایی و بهشتی.....
۱۶۴	۳-۵-۱۲ میزان رضایت کلی از زندگی
۱۶۴	۴ نتیجه گیری

فصل ششم: نتیجه گیری، آزمون فرضیات و ارایه پیشنهادات

۶-۱ خلاصه و نتیجه گیری از فصل ها.....	۱۶۷
۶-۲ بررسی و آزمون فرضیات	۱۷۲
۶-۳ پیشنهادات.....	۱۷۳
۶-۴ راهکارهایی جهت انتخاب توسعه بهینه شهر جیرفت	۱۷۵
منابع و مأخذ	۱۷۶
پیوست	۱۸۲

فهرست جداول

جدول(۱-۱): جمعیت شهر جیرفت طی سرشماریهای عمومی طی سالهای ۱۳۳۵-۸۵ ۱۷
جدول(۲-۱): متوسط نرخ رشد شهرنشینی کشور، شهر کرمان و شهر جیرفت در طی دهه های مختلف ۱۷
جدول(۳-۱): مقدار مهاجرین وارد شده به شهر جیرفت براساس نرخ رشد طبیعی کشور (نفر) ۱۸
جدول(۴-۱): مشخصات شهرک ها و نحوه اختصاص پرسشنامه به آنها ۲۸
جدول(۱-۲): عوامل و معیارهای موثر در گسترش کالبدی شهرها ۴۶
جدول(۲-۳): منابع آب دشت جیرفت سال ۱۳۸۲ ۹۱
جدول شماره (۳-۳) : جمعیتی شهرستان جیرفت طی دهه های سرشماری ۱۳۳۵-۸۵ ۹۲
جدول شماره (۴-۳) : نرخ رشد جمعیت شهرستان جیرفت در طی دهه های سرشماری ۱۳۳۵-۸۵ ۹۲
جدول شماره (۵-۳) : نسبت شهرنشینی و روستانشینی شهرستان جیرفت در طی دهه های ۱۳۳۵-۸۵ ۹۳
جدول شماره (۶-۳) : مقایسه تراکم جمعیت در سطح کشور ، شهرستان و شهر جیرفت ۱۳۳۵-۸۵ ۹۵
جدول(۷-۳) : تحولات جمعیتی شهر جیرفت طی سال های سرشماری ۱۳۳۵-۸۵ ۹۶
جدول شماره (۸-۳) : نرخ رشد جمعیت شهر جیرفت طی دهه های سرشماری ۱۳۳۵-۸۵ ۹۷
جدول شماره (۹-۳) : روند تحولات بعد خانوار شهر جیرفت در طول سال های ۱۳۳۵-۸۵ ۹۹
جدول (۱۰-۳) وضعیت سواد در شهر جیرفت ۱۳۷۵-۸۵ ۱۰۰
جدول شماره (۱۱-۳) : شاغلین بخش های مختلف اقتصادی شهرستان جیرفت در طی دهه های ۱۳۳۵-۸۵ ۱۰۳
جدول شماره (۱۲-۳) : شاغلین بخش های مختلف اقتصادی شهر جیرفت در طی دهه های ۱۳۳۵-۸۵ ۱۰۵
جدول شماره (۱۸-۳) : تقسیم بندی شهر جیرفت براساس نواحی و محلات آنها ۱۰۹
جدول(۱۹-۳) : مشخصات کل اراضی واقع در شهر جیرفت در سال ۱۳۸۰ ۱۱۰
جدول شماره (۲۰-۳) : کاربریهای شهر جیرفت به تفکیک نواحی ۱۱۲
جدول شماره (۱-۴) : محاسبه مدل آنתרופی شانون برای شهر جیرفت در سال ۱۳۸۰ ۱۲۳
جدول شماره (۲-۴) : میزان رشد طبیعی و اثر مهاجرتی در رشد جمعیت شهر جیرفت (۱۳۳۵-۸۵) ۱۲۵
جدول شماره (۳-۴) : جدول مادر برای محاسبات بازار کار شهر جیرفت (۱۳۵۵-۸۵) ۱۳۰
جدول شماره (۴-۴) : محاسبات بازار کار شهر جیرفت (۱۳۵۵-۶۵) ۱۳۱
جدول شماره (۱-۵) : مشخصات شهرکهای مورد مطالعه ۱۴۲
جدول شماره (۲-۵) : توزیع سرپرستان بر حسب جنس ۱۴۲

جدول شماره (۳-۵): توزیع سرپرست خانوارها بر حسب طبقات سن (درصد) ۱۳۸۹	۱۴۳
جدول شماره (۴-۵): محل تولد سرپرست خانوار ساکن در شهرک های رجایی و بهشتی شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۴۴
جدول شماره (۵-۵): وضعیت سواد در شهرک های شهید رجایی و بهشتی شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۴۵
جدول شماره (۶-۵): تعداد اعضای خانوار شهرک های شهید رجایی و بهشتی شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۴۶
جدول شماره (۷-۵): وضعیت شغلی ساکنان شهرک های شهید رجایی و بهشتی شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۴۶
جدول شماره (۸-۵): نوع شغل پاسخگویان شهرک های شهید رجایی و بهشتی شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۴۷
جدول شماره (۹-۵): محل اشتغال سرپرست خانوار (درصد) ۱۳۸۹	۱۴۷
جدول شماره (۱۰-۵): توزیع مهاجرین بر حسب مقاطع زمانی مهاجرت ۱۳۸۹	۱۴۹
جدول شماره (۱۱-۵): انگیزه های مهاجرت به شهرک های رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۵۰
جدول شماره (۱۲-۵): توزیع مهاجرین بر حسب مکان مهاجرت به شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت (درصد) ۱۳۸۹	۱۵۰
جدول شماره (۱۳-۵): دلایل انتخاب شهرک های شهید رجایی و بهشتی برای زندگی ۱۳۸۹	۱۵۲
جدول شماره (۱۴-۵): میزان درآمد ساکنان واقع در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۵۳
جدول شماره (۱۵-۵): وضعیت اقتصادی پاسخگویان نسبت به قبل از مهاجرت به شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۵۴
جدول شماره (۱۶-۵): میزان رضایتمندی ساکنان از زندگی در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۵۵
جدول (۱۷-۵): وسعت واحدهای مسکونی خانوارهای ساکن در شهرک ها ۱۳۸۹	۱۵۶
جدول (۱۸-۵): تعداد اتاق واحدهای مسکونی خانوارها ۱۳۸۹	۱۵۷
جدول (۱۹-۵): تعداد طبقات ساختمانی در شهرک های شهید بهشتی و رجایی ۱۳۸۹	۱۵۸
جدول (۲۰-۵): عمر ساختمان ها در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۵۸
جدول (۲۱-۵): علل گسترش شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۶۰
جدول (۲۲-۵): دریافت خدمات و تسهیلات در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۶۱

جدول (۲۳-۵) : راهکارها جهت بهبود وضعیت محل زندگی در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت	۱۳۸۹	۱۶۲
جدول (۲۴-۵) : خطرات تهدید کننده محل زندگی در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت	۱۳۸۹	۱۶۳
جدول شماره ۵ (۲۵) : میزان دسترسی به تسهیلات شهری در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت	۱۳۸۹	۱۶۴

فهرست نمودارها

نمودار(۱-۱): متوسط نرخ رشد کشور، شهر کرمان و شهر جیرفت	۱۸
نمودار(۲-۱): مدل مفهومی تحقیق	۵
نمودارشماره (۱-۳) : نسبت شهروندان و روستائیان شهرستان جیرفت در طی دهه های ۱۳۳۵-۸۵	۹۴
نمودارشماره (۲-۳): تراکم جمعیت در شهر جیرفت ۱۳۵۵-۸۵	۹۶
نمودار شماره (۳-۳): نرخ رشد جمعیت شهر جیرفت طی دهه های سرشماری ۱۳۳۵-۸۵	۹۷
نمودار شماره (۴-۳): روند تحولات بعد خانوار شهر جیرفت در طول سال های ۱۳۳۵-۸۵	۹۹
نمودار(۵-۳): نحوه اختصاص اراضی شهری به عملکرد های شهر	۱۱۱
نمودار(۱-۱): توزیع سپرست خانوارها بر حسب طبقات سن (درصد) ۱۳۸۹	۱۴۳
نمودار(۲-۲): توزیع محل استغلال سپرستان (درصد)، ۱۳۸۹	۱۴۸
نمودار شماره (۳-۵): توزیع مهاجرین بر حسب مقاطع زمانی مهاجرت به درصد (۱۳۸۹)	۱۴۹
نمودار شماره (۴-۵): توزیع مهاجرین بر حسب مکان مهاجرت به درصد (۱۳۸۹)	۱۵۱
نمودار (۵-۵): تعداد اتاق خانوار (درصد) ۱۳۸۹	۱۵۷
نمودار شماره (۶-۵) : تعداد طبقات ساختمانی در شهرک های شهید رجایی و بهشتی	۱۳۸۹
	۱۵۸
نمودار(۷-۵): متوسط عمر ساختمان ها در شهرک ها (درصد) ۱۳۸۹	۱۵۹
نمودار(۸-۵): علل گسترش شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۶۰
نمودار(۱۰-۵): دریافت خدمات و تسهیلات در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۶۱
نمودار(۱۱-۵): راهکارها جهت بهبود وضعیت محل زندگی در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت	۱۳۸۹
	۱۶۲
نمودار(۱۲-۵): خطرات تهدید کننده محل زندگی در شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹	۱۶۳

فهرست نقشه ها

- نقشه شماره (۱-۳): تقسیمات سیاسی ایران و موقعیت استان کرمان ۱۳۸۹ ۸۳
- نقشه شماره (۲-۳): تقسیمات سیاسی استان کرمان و موقعیت شهرستان جیرفت ۱۳۸۹ ... ۸۴
- نقشه شماره (۳-۳) : عکس هوایی شهر جیرفت ۸۵
- نقشه شماره (۴-۳): نقشه و موقعیت شهر جیرفت در شهرستان جیرفت ۸۶
- نقشه شماره (۵-۳): نواحی ۵ گانه شهر جیرفت براساس طرح جامع شهر جیرفت، ۱۳۷۹ ۱۰۷
- نقشه شماره (۶-۳): موقعیت محلات شهر جیرفت ۱۰۸
- نقشه شماره (۱-۴): مراحل گسترش و توسعه فیزیکی شهر جیرفت ۱۳۸۳ ۱۲۲
- نقشه شماره (۱-۵): موقعیت شهرک های شهید رجایی و بهشتی در شهر جیرفت ۱۳۸۹ .. ۱۴۱

مقدمه

شهر بعنوان یکی از دستاوردهای بشر از دیرباز مورد توجه تمدنها بوده است. ولی از ابتدای قرن نوزدهم توجه به مسایل شهری شکل جدیدتری به خود گرفت. زیرا رشد صنعت و تکنولوژی بر گستره شهرها افزود و از این بابت رشد و توسعه کالبد شهرها نه تنها از عوامل طبیعی بلکه از عوامل انسانی نیز تاثیر پذیرفت. میزان تأثیر اینگونه عوامل از کشوری به کشوری دیگر و حتی از شهری به شهر دیگر در نوسان است. رشد شهری در نفس خود خصلتی سرکش دارد. لذا نیازمند مهار و هدایت است؛ در عین حال سیاست گذاری رشد شهری، مسئولیتی خطیر است. زیرا از یک طرف باید به زدودن نابسامانی‌ها بپردازد و از طرف دیگر با هدایت عقلایی ساخت و سازها، از بروز و پیدایش ناهنجاریها به ویژه از ابعاد کالبدی آن جلوگیری نماید (حمیدی، ۱۳۷۲: الف).

بر اثر تحولات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی سده حاضر در ایران، جمعیت شهرنشین کشور همواره روندی افزایشی را در این سالها طی کرده تا جایی که درصد شهرنشینان کشور از حدود ۳۱ درصد در سال ۱۳۳۵ به حدود ۷۰ درصد در سال ۱۳۸۵ رسیده است. بدیهی است که این تغییرات و فعل و انفعالات جمعیتی در بعد کالبدی شهرها تأثیری تعیین کننده و نمایان داشته است. می‌توان گفت هریک از شهرهای کشور چه در مرحله پیدایش و یا توسعه و گسترش، تحت تأثیر عوامل مشترک و یا متفاوتی شکل گرفته‌اند. شهر جیرفت نیز همانند سایر شهرهای ایران در دهه‌های اخیر با افزایش چشمگیر جمعیت و به تبع آن گسترش کالبدی رو به رو بوده است. جمعیت شهر جیرفت در سال ۱۳۳۵، ۱۳۸۰، ۹۷۹۸۸ نفر بوده که این رقم در سال ۱۳۸۵ به ۲۴۸۰ نفر رسیده است که نشان دهنده مهاجرت شدید و افزایش جمعیت شهر می‌باشد.

این پژوهش در قالب دیدگاه تحلیلی -توصیفی به بررسی اثرات مهاجرت بر توسعه شهرک‌های شهید بهشتی و شهید رجایی شهر جیرفت و گسترش فیزیکی آتی آن پرداخته است. بر این اساس در فصل اول، طرح تحقیق، در فصل دوم مبانی نظری تحقیق آورده شده و در فصل سوم